

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ครั้งนี้ สามารถสรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

สรุปผล

1. ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยกำหนดกรอบในการวิจัยออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้จัดทำขึ้น โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดเป็นข้อคำถามตามกรอบการศึกษาค้นคว้า โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 8 คน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 9 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับกรอบของการศึกษาค้นคว้า จึงได้นำแบบสอบถามนี้ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าจากกลุ่มประชากรที่ศึกษา

2. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำปัญหาและแนวทางที่ได้จากการเก็บข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน พร้อมจัดทำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อจัดการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ได้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางการจัดการเรียน การสอนเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินและรับรองต่อไป

3. นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

คณะผู้ศึกษาค้นคว้านำแนวทางที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมินและรับรองแนวทางการจัดการเรียนการสอน

การอภิปรายผล

1. สภาพการดำเนินการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศครบทั้ง 39 โรงเรียน และมีครูผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งหมด 85 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง และนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยครูผู้สอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.71 และโดยมากไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์คิดเป็นร้อยละ 55.29 แต่ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 97.65 นอกจากนี้ จากการศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยส่วนใหญ่มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 ห้องเรียนคิดเป็นร้อยละ 43.59 และมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอนตั้งแต่ 50-100 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.97 และทุกโรงเรียนจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 80 ชั่วโมงต่อปีคิดเป็นร้อยละ 100.00

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.48$, S.D. = 1.07) หากจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.75$, S.D. = 1.16) ด้านเนื้อหาสาระมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.50$, S.D. = 1.12) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ($\bar{x} = 2.44$, S.D. = 1.09) และด้านการวัดและประเมินผลน้อย ($\bar{x} = 2.22$, S.D. = 0.91)

3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่วนใหญ่ครูผู้สอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีขั้นตอนการจัดเตรียมการสอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวางแผน ขั้นดำเนินการสอน และขั้นสรุปผลการสอน โดยก่อนการวางแผนครูผู้สอนส่วนใหญ่จะดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรและวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน และในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนใช้หลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนครูส่วนมากมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นฝึกทักษะ และขั้นวัดและประเมินผล ตามลำดับ ในการวัดและประเมินผลครูผู้สอนโดยมากใช้หลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยการสังเกตพฤติกรรม ผลงาน

และการทดสอบความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และโดยส่วนใหญ่ใช้ผลสัมฤทธิ์และความก้าวหน้าในการเรียนมาใช้ในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

4. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) จัดเตรียมทรัพยากรและวางแผนการสอน
- 2) ดำเนินการสอน
- 3) สรุปผลการเรียนรู้ และ
- 4) ประเมินผลการสอน ตามลำดับ ในขั้นที่ 1 จัดเตรียมทรัพยากรและวางแผนการสอน ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ คือ 1) สำรวจปัญหา ความต้องการและทรัพยากร 2) วิเคราะห์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) วิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระ 4) วิเคราะห์กิจกรรมและสื่อการสอน และ 5) จัดทำแผนการสอน ในขั้นที่ 2 ดำเนินการสอน ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ 3) ขั้นสร้างความรู้ 4) ขั้นฝึกทักษะ 5) ขั้นสร้างประสบการณ์ 6) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 7) ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ 8) ขั้นสรุปประสบการณ์ใหม่ และ 9) ขั้นนำประสบการณ์ไปใช้ ตามลำดับ ในส่วนของการประเมินผลใช้การประเมินผลตามสภาพจริงโดยการสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มการสัมภาษณ์ หรือสอบถาม การตรวจผลงาน การบันทึกข้อมูลการเรียนรู้ ทดสอบความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และประเมินแฟ้มสะสมงาน ในขั้นที่ 3 สรุปผลการเรียนรู้ ดำเนินการ โดยการจัดระดับการเรียนรู้เป็น 4 ระดับ ได้แก่ ด้อยด้อยมาก ดีมาก ดี น่าพอใจ พอใช้ ปรับปรุง ผ่าน เกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด และต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ในขั้นที่ 4 ประเมินผลการสอน โดยประเมินจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปศึกษาค้นคว้าไปใช้

ครูผู้สอนควรศึกษาบริบทและสภาพแวดล้อมขององค์ประกอบต่างๆ โดยเฉพาะสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับใช้ตามขั้นตอนต่างๆ ที่ได้นำเสนอตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการเผยแพร่แนวทางการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ควรทดลองใช้และศึกษาผล เพื่อยืนยันหรือปรับปรุงต่อไป